

# **aşırı düşük tekliflerin tespitinde ortaya çıkabilecek sorunlara ait Danıştay emsal kararları**

## **aşırı düşük tekliflerin tespitinde ortaya çıkabilecek sorunlar**

İstekliler tarafından sunulan tekliflerin aşırı düşük teklif olarak nitelenmesi bakımından en önemli gerekçe teklif fiyatlarının ihale konusu alımın gerçekleştirilmesi konusunda tereddüt oluşturmaktadır.

Bu nedenle aşırı düşük teklif açıklamaları, teklif edilen fiyatlarla ihale konusu alımın gerçekleştirilip gerçekleştirilemeyeceğinin ve gerçekçi fiyat teklifleri hazırlanıp hazırlanmadığının tespiti açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda aşırı düşük fiyat teklifleri ile buna ilişkin maliyet tespit tutanağının veya dayanağı olan satış tutarı tespit tutanaklarının birbiriyle uyumlu olup olmaması önem arz etmekte olup içerdiği bilgilerin fiyat teklifinde olduğu gibi kalemler halinde ayrı ayrı açıklanmış olması gerekmektedir.

**Emsal Karar :Danıştay 13. Daire, E. 2022/1665, K. 2022/1878, T. 26.04.2022**

Bununla birlikte, isteklilerin getirecekleri açıklamalarda

idare tarafından yapılmış olan belirlemeleri değiştirmesi mümkün olmayıp aksi bir yaklaşım aşırı düşük teklif sorgulamasının yapılma amacına ve temel ilkelere aykırılık teşkil edecektir.

**Emsal Kararlar: Danıştay 13. Daire, E. 2021/4463, K. 2021/4001, T. 24.11.2021**

**Danıştay 13. Daire, E. 2021/378, K. 2021/1003, T. 18.03.2021,**

Özetle, aşırı düşük teklif açıklamasının muteber kabul edilebilmesi için tüm detaylarıyla ve her yönüyle idareye, aşırı düşük kabul edilen teklifle ihale konusu alımın ihtiyaca uygun olarak karşılanabileceğini göstermesi ve idarenin tereddütlerini gidermiş olması gerekmektedir.

Kanun'da yer alan düzenlemelerden hareketle, aşırı düşük tekliflerin tespitinde ortaya çıkabilecek sorunların bir yönüyle idareden diğer yönüyle isteklilerden kaynaklanabildiği söylenebilir. İstekliler ihale konusu alımın şartlarını tam olarak kavrayamamış veya olduğundan daha az sanmış yahut kar etme güdüsü yerine deneyim elde etmek gibi önceliklerle hareket etmiş olabilir.

İhaleye çeşitli değerler atfederek yüklenici olmak için gerçekçi olmayan teklifler sunulmuş olması da ihtimal dahilindedir. Sözleşmenin uygulanması aşamasında bazı avantajlar elde edeceklerine veya muhtemel riskleri elimine edeceklerine güvenmeleri de aşırı düşük teklif sunmaya yöneltebilir. Kısaca istekliler tarafından hatayla veya kasıtlı olarak aşırı düşük teklif sunulması mümkündür. İdareye bakan yönünün ise yaklaşık maliyetin yüksek hesaplanması olduğu açıktır.

İhale konusu alımın olması gerektiği gibi gerçekleştirilememesi riskini barındıran ve idarenin görünmeyen maliyetler yüklenmesine sebep olan aşırı düşük tekliflerin kabul edilmesi halinde idare zarar görebileceği

için aşırı düşük teklif sorgulamasına, tüm çağdaş ihale sistemlerinde yer verilmiştir.

Böylece kaynakların verimli kullanılması ile fiyat rekabeti ve yapılacak ödemenin karşılığının alınması ilkelerini dengeleyen vazgeçilmez bir aşama gerçekleştirilmektedir.

***Emsal Karar : Anayasa Mahkemesi, E. 2014/87, K. 2015/112, T. 08.12.2015, R.G., T. 28.01.2016, S. 29607***

Ekonomik açıdan en avantajlı teklife ulaşma sürecinde aşırı düşük teklif sorgulamasıyla, idarenin ihtiyacının uygun şartlarla ve zamanında karşılanması için yeterli isteklilerce sunulan bazı tekliflerin sınıandığı anlaşılmaktadır.